

1944 — 1979

INSEMNELE ISTORIEI

Anul acesta prilejuieste poporului român semnarea a două evenimente social-istorice de referință: cea de a 35-a aniversare a eliberării patriei, a glorioșului 23 August 1944 — cind întregul nostru popor serbează victoria Insurecției armate antifasciste și antiimperialiste — și cel de al XII-lea Congres al partidului.

Pregătirile pe care masele largi populare le întreprind, pentru a cinși cum se cuvine aceste adevărate insemne ale istoriei pe chipul înfloritor al țării socialiste, au și ele un caracter aparte, în toate compartimentele vieții materiale și spirituale.

Cu privire la aniversarea a 35 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a adoptat o hotărâre de importanță deosebită, prin care se adresează întregului partid și popor chemarea comunistă, patriotică, de a-și mobiliza toate energiile în vederea sărbătoririi luminosului jubileu cu noi și mari înfăptuiri.

Aceste mari momente din istoria contemporană a poporului român sînt precedate de laborioasa activitate curentă a conducerii partidului, de indicațiile și orientările pe care ni le dă secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Ele sînt menite să imprime un curs tot mai dinamic eforturilor întregului popor, pentru obținerea de noi și importante succese în dezvoltarea economico-socială a țării.

Un exemplu elocvent al creșterii eficienței activității productive din economie îl constituie remarcabilele succese din primii trei ani ai cincinalului revoluției tehnico-științifice. Rezultatele dobîndite evidențiază convingător justetea politicii promovate de partidul și statul nostru, realismul prevederilor planului cincinal, înalta valoare teoretică și practică a hotărîrilor Congresului al XI-lea, precum și capacitatea partidului de a-și îndeplini cu tot mai mult succes rolul istoric de forță conducătoare a societății românești.

Dacă ne referim la această primă jumătate de an, se constată că planul producției industriale s-a realizat, pe ansamblu, cu o anumită depășire. În ce privește județul Bacău, se știe că el face parte dintre cele care beneficiază de o puternică bază materială, ilustrată printre altele, și de faptul că anul trecut volumul producției industriale, exprimat prin indicatorul producției globale, a atins o valoare de peste 23 miliarde lei. Pentru 1979 acestui județ moldovean îi revine sarcina de a realiza un volum al producției industriale de aproape 28 miliarde lei, adică o creștere de peste 18%, față de anul trecut. Este un spor de bunuri materiale ce urmează a se realiza atît pe seama folosirii mai complexe a capacităților și spațiilor de producție existente — ele vor trebui modernizate și reutilitate pentru introducerea pe scară mai largă a progresului tehnic — cit și prin punerea în funcțiune a noilor capacități de producție și prin atingerea parametrilor proiectați la cele date mai recent în funcțiune.

Consfătuirea de lucru de la C.C. al P.C.R., din mai, ampla cuvîntare rostită de tovarășul Nicolae Ceaușescu aduc în centrul atenției importante obiective de acțiune concretă, care să contribuie la dezvoltarea în continuare a industriei și agriculturii, la ridicarea pe această bază, a nivelului de trai și civilizație al întregului popor.

Secretarul general al partidului a lansat chemarea de a se lua măsurile necesare pentru realizarea ritmică a planului de producție și recuperarea rămănerilor în urmă, cu deosebire îndeplinirea indicatorilor producției nete, care constituie o cerință importantă pentru dezvoltarea noastră economică.

În această privință trebuie să spunem că, deși față de anii anteriori producția netă industrială pe județul Bacău a crescut constant — de exemplu, anul trecut a fost, în raport de 1975, cu 43,6% mai mare — față de cerințele planului pe 1978 producția netă nu a fost realizată în întregime.

Implinirile noastre de pînă acum constituie temeuri de speranță și încredere în viitor, dar ele sînt doar o etapă — superioară, desigur — pe calea lichidării lipsurilor, a asigurării nivelului de viață și civilizație pe care poporul nostru îl merită din plin. Pentru aceasta vom acționa în continuare, neabătut, întru dezvoltarea superioară a forțelor de producție și perfecționarea relațiilor sociale, prin îmbunătățirea muncii de conducere, pentru înfăptuirea principiilor de etică și echitate socială.

Se continuă astfel, cu fermitate și consecvență, direcția imprimată de Congresul al XI-lea, al partidului, nîtrind conștiința clară a aspirației către cote tot mai înalte ale înfăptuirilor. Acești cinci ani care au trecut, atît de bogăți în realizări, reprezintă bilanțul uneia dintre perioadele cele mai pline de semnificație, pentru întreaga viață materială și spirituală a patriei socialiste.

Pentru cultura socialistă, organic angajată în numele idealurilor de pace, bunăstare și progres, anii aceștia au adus o nouă inițiativă patriotică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, marea manifestare a muncii și creației libere, „CINTAREA ROMÂNIEI”, mișcare culturală de cel mai mare răsunet din istoria țării, materializare a politicii culturale a partidului, a democratismului specific orînduirii noastre. În întîmpinarea celor două evenimente, pe care le-am numit însemnele de aur ale istoriei, adăugite chipului luminos al patriei, ediția a II-a a Festivalului a căpătat o nouă strălucire, devenind o grandioasă sărbătoare a valorificării spiritului creator, în sprijinul deschiderii de noi dimensiuni ale afirmării talentului și entuziasmului maselor largi populare. Cei mai buni dintre cei mai buni artiști amatori și profesioniști — români, maghiari, germani și de alte naționalități — vor trimite pe reprezentanții lor să încununeze cea de a doua ediție a Festivalului național „CINTAREA ROMÂNIEI”, în această vară festivă. Se va face astfel o nouă și grăitoare demonstrație a forței culturii și artei socialiste românești. Cultivînd, sub luminosul său generic, pasiunea de a clădi durabil, exigența și dinamismul innoitor, ilustrînd tot mai convingător coeziunea de gînd și faptă a națiunii noastre socialiste, Festivalul ilustrează cu tărie mereu sporită, locul tot mai important pe care îl ocupă în viața politică și socială a țării, trînicia spiritualității românești.

Nu putem omite să amintim, în încheierea acestor rînduri, că scopul suprem al întregii politici și activități a partidului îl constituie omul cu nevoile sale, satisfacerea lor la un nivel tot mai înalt. Pe o asemenea linie, urmată cu consecvență neclintită, se înscrie și trecerea, încă în cursul acestei veri, la etapa a doua de majorare a retribuției și la aplicarea celorlalte măsuri de creștere a veniturilor oamenilor muncii, eșalonate pînă la sfîrșitul anului 1980. Dezvoltarea economică arată că se va realiza creșterea de 32% a retribuției reale, majorarea pensiilor, cheltuielile sociale planificate.

Mărețele evenimente, pe care, împreună cu întregul popor le vom trăi anul acesta și noi, oamenii de cultură din această parte a țării, ne întăresc în hotărîrea de a face totul pentru a ne îndeplini înaltele îndatoriri față de poporul muncitor, de a nu preocupă nimic în strădania pentru întîmpinarea a 35 de ani de la Eliberare și a Congresului al XII-lea al partidului.

„A”.

ÎN ACEST NUMĂR: Interviu cu Hadrian Daicoviciu

● Festivalul Național „Cîntarea României” ● Anul Internațional al Copilului ● Eminescu — metafora „Soarelui negru” ● Poezia lui Geo Bogza ● Dicționare comentate ● Varietăți critice ● Poesis ● Piese românești de actualitate ● Jurnalul galeriilor ● Știință și religie ● Bacăul în acte și documente ● Opinii despre „Determinare și structură în genetica modernă” de V. Sporici ● Cartea în librărie ● Literatură universală — Joyce Carol Oates ● Ilustrația — desene ale copiilor din cercul „Ion Diaconescu”, Onești.

ANUL INTERNAȚIONAL AL COPILULUI

ZBURAȚI PORUMBEI!

zburăți neobosit dincolo de zare
și duceți cu voi strălucirea soarelui
în acele locuri înrouate,
zburăți lin și lăsați în urma voastră
canale de lumină,
să-i mîngîie pe cei suferinzi,
aprinzînd în inimile lor speranța.
Zburăți,
și zborul vostru să nu fie în zadar,
zburăți porumbei,
fiți solii inimilor noastre,
zburăți și aruncați sămînța păcii
să prindă rădăcini
în fiecare inimă a planetei.

Simona Marinela GAMAN, cl. a IV-a

DIMINEAȚA CERBILOR

Dimineața cerbilor în pădure
Ca izvoarele susură-n vînt,
Invellită cu roua ușoară,
Cu razele soarelui blînd.

Ropote de copite se-mpletesc pe cărări
Sufletul nostru mîngîindu-l în vis
Ca brazii să-și recunoască pașii
Înfloriți pe cerul deschis.

Adriana Ileana FILIP, cl. a IV-a

LA BORZEȘTI

La Borzești copilăria are istorie,
La Borzești Ștefan vine seară de seară
S-aprîndă luminile Moldovei,
S-asculte cîntecele copiilor din țară.

La Borzești cerul e zgrăvit cu priviri,
Cravatele noastre acolo luminează și ele,
La Borzești noi învîțăm
Sufletul patriei sub înalte drapele.

Laura BUNDOC, cl. a III-a

ORAȘUL MEU

Peste fruntea înrouată a pămîntului meu
Troțușul în limpezi zări se arată.
La pragul lui de colîndători, glasuri vin
Cu umbre de voievozi, în străbuna vatră.

Cumpăna anilor pe flutere de valuri
Sclipește spre noile blocuri de nea.
Orașul meu de baladă azi duce în lume
Copilăria de aur și roșia stea.

Aurica BALAN, cl. a III-a

Cenaclul literar „Zburătorul”, al Casei pionierilor
și soimilor patriei, municipiul
Gheorghe Gheorghiu-Dej

Petru Zbera — „Stejarul din Borzești”.

Roadae ale pasiunii

Arta copiilor e o descoperire pe care a făcut-o sensibilitatea artistică a secolului al XX-lea. De-a lungul neliniștitelor ei căutări ale unor forme ce ar putea cuprinde, întreg, sensul raporturilor necontrafăcute cu universul vizibilului, a ajuns, în chip firesc (cel puțin așa ni se pare acum) la aceste extraordinare vibrații ale colorii care aspiră să dea înțeles, deopotrivă, lucrurilor văzute și celor ascunse dincolo de aparențe. Cînd unul dintre cei mai de seamă, cei mai lipsiți de prejudecăți dintre toți înnoitorii viziunii moderne, Picasso, a rostit celebrele cuvinte, „cînd nu mai sîntem copii, înseamnă că am murit demult”, el nu lansa o butadă paradoxală, ci dezvăluia un adevăr fundamental al artei moderne.

Dar rezultatul acestei integrări a creației copiilor în largul cîmp al artelor e, nu o dată, departe de ceea ce înseamnă, cu adevărat, a-ți ține micilor pictori față de lumea pe care o trăiesc în linie și culoare. S-a răspîndit, anume, credința că ei sînt numai niște reprezentanți minunați ai inocenței, că imaginea clădită de ei are doar incomparabilul merit de a ignora legile inflexibile ale artei și de a le înlocui cu altele, mult mai simple, care ar fi acelea ale sincerității totale. În primul rînd, o asemenea poziție mi se pare cu desăvîrșire falsă: sinceritatea, în artă, înseamnă — mai presus de orice — capacitatea de a se apropia de totalitatea sensurilor conținute în lumea realității. Apoi, pentru că așa cum o demonstrează cele mai izbutite lucrări de artă ale copiilor, pentru ei desenul nu e o simplă joacă, izbucnirile mereu neașteptate ale colorilor nu provin doar dintr-o neobosită fantezie. Copiii crează, și aici, o imagine gravă, plină de sensuri, a lumii și a oamenilor din jurul lor. Dacă arta lor e joc, atunci jocul acesta e, pentru ei, o treabă extrem de serioasă; ei privesc la universul formelor și culorilor ca la un univers al vieții și meditează asupra lui. Copiii nu vor doar să clădească niște forme, să aștearnă niște culori care să-i bucure; vor mult mai mult: lumea ce conține formele și culorile să fie o lume a bucurie. Cel care, prîndu-le lucrările acestea schiețetoare, nu înțelege adîncă năzuința poetică pe care sînt clădite ele, nu poate vorbi cu deplin adevăr despre arta lumii copilăriei, cîta lumii mari, a universului nostru, al tuturor.

E ceea ce a înțeles pe deplin pictorul Gheorghe Mocanu din Onești.

Iată, răsfoiesc din nou planșele acestea încărcate cu semne din a căror citire se alcătuiesc sensurile unui univers al meditației poetice. A căta generație de copii-artiști îndrumați de prof. Mocanu e aceasta? Nu-mi aduc aminte cîți ani să fi trecut de cînd am avut, înțîia oară, prilejul să mă bucur de vederea acestor mărturii ale unei înțelegeri, mereu surprinzătoare, a lumii realului. Să fie zece ani? Cincisprezece? Nu știu, și nici nu are vreo importanță.

Important e că, după atîta vreme, arta copiilor pe care-i îndrumă pictorul Mocanu poate declanșa aceeași intensă emoție, de parcă ar fi descoperită acum. De parcă acum ne-am da seama cit e de importantă munca plină de pasiune a celui ce-i călăuzește pe foarte tinerii artiști. Pentru că, nu încapă niciun fel de îndoială, lucrul cel mai semnificativ este capacitatea profesorului de a releva talentul ucenicilor săi, de a le lăsa neatînsă aspirația de a spune totul despre universul de azi și de mîine, despre istoria veche a poporului lor și despre aceea de azi, și, în aceeași măsură, de a-i îndruma, competent, spre modurile cele mai potrivite de a-și armoniza culorile, de a-și spune povestea pe care ei o au de spus, fără ca dascălul să aibă aerul că le comunică o soluție, ci că îi ajută doar s-o facă mai convingătoare pe aceea aleasă de ei.

De aceea, arta copiilor lui Gh. Mocanu e, deopotrivă, expresia unor gînduri, a unor sensibilități ce aparțin într-un tot universului copilăriei, și e artă. Experiența aceasta merită, fără nici un fel de îndoială, stima noastră. Unul dintre nenumăratele „cercuri de artă plastică” răsărite în anii noștri pretutindeni în țară, unul dintre nenumăratele puncte ale unei geografii culturale. Pentru că arta copiilor, încurajată și îndrumată așa cum e în țara noastră, devine componentă a unui fenomen amplu de istoria culturii moderne românești. Un fenomen, prin mijlocirea pasiunii profesorului Gheorghe Mocanu, a altora asemenea lui și a copiilor lor, dobîndește o amplă semnificație a civilizației ochiului și sufletului.

Dan GRIGORESCU